

DEBATT: Slamspridning hämmar kreativiteten

Publicerad 11 dec 2009

REPLIK. Konstruktivt samarbete kring framtidens VA behövs i stället för risk- och teknikfixerad debatt, ansåg en grupp Chalmersforskare i nr 38. Lena Jarlöv, som inledde slamdebatten i nr 28, replikerar.

DEBATT DAGENS SAMHÄLLE NR 40/09

VA. Det är bra att en debatt om kemikalier i samhället äntligen kommit igång. Målet för oss är giftfri matjord. Vi vill se en långsiktig plan för hur växtnäringsämnen ska upphöra att blandas med kemikaliesamhällets gifter. Till dess kan vi inte sluta några kretslopp.

De föroreningsshot som marken i dag utsätts för via luft och vatten kan vi bara påverka genom förändringar av produktion och konsumtion. Det förgiftningshot som vi medvetet utsätter åkermarken för genom att slänggödsla kan vi däremot direkt påverka genom att sluta med det!

Svenskt Vatten/Revaqs och Naturvårdsverkets fokusering på slamspridning har hämmat entusiasmen för alternativa avloppssystem som fanns på 90-talet. Kreativa systemlösningar och teknikutveckling har uteblivit. Vi välkomnar nya tag!

Att så mycket läkemedelsrester läcker ut med vattnet från reningsverk beror delvis på att kompletterande reningssteg anses för dyra (se intervju med Cajsa Wahlberg på Stockholm vatten, Apoteket nr 3/09).

Kanske finns inte heller drivkraften eftersom slammet då skulle få högre halter av oönskade ämnen och bli ännu olämpligare att använda som gödsel. Ju bättre rening desto sämre slam – hur hanterar Revaq den paradoxen?

Så länge vårt industrisamhälle består kommer det att finnas restsлам som behöver tas om hand. Förbränning och askåtervinning är en ansvarsfull och energieffektiv teknik, både för att oskadliggöra bland annat läkemedelsrester och för att återföra fosfor till marken. Tekniken finns, nu handlar det om att komma igång med tillämpningen.

Nätverket "Ren åker ren mat"
Lena Jarlöv, docent